

còrrecs part damunt d'Espolla (1958), on es deu barrejar el grillar dels tubèrcles o magranes; i potsar un mot de la família del cast. dial. *gurlio* 'guerxo', amb el qual van un cast. dial. *regrlar* i gall. trasm. *arregalar* *os olhos* 'esbadellar-los exageradament', per als quals V. la nota 2 de l'article del DECH Més important és la forma llgd. *regalhà* (TdF) que és també val. *regallar*. forma corrent avui en el val. central per 'regalimar', que m'assenyala J. G. M. (1957), amb els exemples «un cuiro que *regalla*», «un ciri que *r.*», i igualment d'una paret o d'un canó conducte de líquids Sembla estar molt estesa pel País: en el Maestrat, aplicada a la pluja i al terreny: «ha plogut i ha *regalàt*» Palanques, «a vegades *regàle* l'aigua de la Peixerera cap avall de Cervol» St. Jordi (1961), en el Sud el substantiu *regalador* 'marge per on regala l'aigua': «el *regalaó*r de la Penyeta» Bocarient, «hi ha uns *regallaons* que cau a la carretera» St.Vicent del Raspeig; *Canyissaes*, 116.

No inconcebible la idea de Giner que aquí puguem tenir una *ll* antiga, o sigui amb un tractament de la lambda grega com en *CALLAR* duplicat etim de *calar*. Però no hi creguem: car això no és antic en val: hem vist *regalar*, supra, en molts valencians dels Ss. xv-xvi, i en el *Coll de les Dames*, comprovat per la rima amb *cala*. Crec, doncs, que es tracta de la contaminació del mot connex (amb la mateixa oscil·lació *l/ll*) *beure a gallet* o a *gallet*, i altres com *gala/galla*. *beure a gallet* es diu *beure a la regalada*, justament en oc. (> fr. à la *regalade*); i *gargalado* però també *gargaieto* (=llgd. *-albet*) en altres parlars d'oc, «*regalhà*: reprendre des plumes, en Gascogne» (TdF).

DERIV: *Regal* 'regalim' [val. 1484], 'neus que es fonen' maestr.: «--- les aigües pures / del riu Montlló quan baixen *regals* de fusa neu», GaGirona (*Seidia*, 221).

Regalat: 'sagí de porc fos'; en el B. de Maldà em sembla més dependent d'aquest verb que de *regalar* 'obsequiar', «hisenda d'allò ben *regalada* d'aigua que mana de ses fonts» (*Coll B V.*, 232), si bé en aquest com en *Muntanyes regalades són les de Canigó*, també hi pot haver una mica de l'altra. *Plovina a la regalada* 'a dolls' (DAg) Deixem que els hagiógrafs contin d'on creuen que ve el nom de *St Pere Regalat*, que té la festa pel maig, però el que el poble sap és la dita meteorològica «Quan plou per Sant Pere Regalat, plourà 15 dies seguits»: així m'ho deien en el Ripollès l'any 1954, en rependre les enquestes de l'*Onomasticon*, i així m'ho confirmaren els regalims de l'esquena; però jo cantava: «si el son us he de torbar / podreu tancar-me a galeres, / prò ja no em podreu privar / del foc de les ginesteres!» (galeres 1967, sense ginesteres 1939-1952)

Una *regalada* vol dir un 'vessant de muntanya' a la Baixa Ribag (Girbeta, 1957) Sembla que vulgui dir 'la fosa de les neus quasi perpètuas de les altes muntanyes a fi d'agost', o 'els devessalls de pluja freda del setembre i octubre', en la cançó de la noia seduïda pel festejador: «preciosa primavera - *regalada* de tardó: / després de una alegria - ha vinguda una tristó /

--- / a Santpedò n'hi ha una noya - d'alegria porta dol ---», MilàF (*Romllo*, 524). *Beure a la regalada* ross 'a gallet' (com en oc., supra). *Regaladis Regalerxos* 'les voreres del Ter que s'inunden en venir rierada' (Gironès) no és derivat sinó creuament de *regl* o *regalim* amb *releixos* = *relleixos* 'deixalles'. *Regaliera* (DAg; Pons Mass.). *Beure a regalet* (*regalada* × *gallet*; 1884, DAg).

Regalim [DFgra, 1840: «ratget petit de qualsevol líquido; de cera, de ciri: moco»], no recollit en dicc. del Princ fins al Lab de 1888, com a addició de l'última pàg., i amb cita d'uns versos del mall Tomàs Aguiló [c. 1850]: «y sortint d'aquella cambra / de sanc deixa un *regalim*»; no obstant, en cat. central està tan arrelat i amb tant de regust popular com a les Illes, i deu ser antic pertot; *regalimar* mall. c. 1883, però és igual antic pertot (ja ens era familiar a Bna. c. 1912) fins a Eiv. («*reguelimar*: rezumar», PzCabr.); *regalimant*, Ruyra, 1902; «la cara, *regalimada* de sang», Comromines. (O C., 532a13); *regalimejar*; *regalimeig*; *regalimós* [J. Flo 1882, DAg].

Regalós (Emili Vilanova). *Regantellar*, en el Gironès i Garrotxa, 'regalimar' «la taca roja de sa sanc clapant la penya, com de l'altres infeligos que s'escolaren, *regantellant* per l'espada avall, encara avui pot veure-les l'excursionista que visita ---», «tot son cap ja era mig consumit per les flames, i els humors del cos *regantellaven* encesos a la quadra de baix», Mrn. Vayreda (*Puny* 1., XXI, XII, pp. 331, 198 (255, 157)). No deu ser derivat de *regar*, vist el sentit i la terminació, sinó metàtesi d'un **regalantar* (deriv. de *regalant*), si bé atret pels derivats de *regar* i *rec*, i pels mots en *-ell* i *-ellar*: car el present postverbal *regantell*, quasi es confon amb *regatell* de *rega* Avui amb *-i* a l'alta Garrotxa: «la lletatresa *regantell* un suc que infecta les ferides» (Oix, 1984).

¹ Amb variant textual *reliquar* (*reliquar* és err. tip, corregida en el glossari, i segons la meua nota sobre el ms, f° 218r2), que és la del ms. A, però aquí és versemblant que *regalar* sigui més autèntic puix que hi coincideixen les altres dues fonts mss B i I. —

² Si bé cal observar que això és calc del Nebrixa cast.-llatí: «*regalar* derretiendo. regelo, liquo ---», i que l'humanista andalús fa aquí, dissimuladament, una de les que els seus èmuls anomenaven «etimologies de sonsonete», com sigui que el ll *regelare* no va significar mai altra cosa que «réchauffer, faire dégeler» (Benoist-Gölzer) «rinfrescare, disghiacciare, gelü resolvi» (Forcellini) El bo de GaDiego caigué en el parany, i prenent seriosament el pseudo-llatí nebrissense, promulgà la seva ridícula etimologia.

REGALESSIA, i *regalíssia* (abans dominant i encara en gran extensió del territori), prové per metàtesi del ll tardà *LIQUIRITIA*, que per la seva banda fou deformació del gr. *γλιχόριζα* id. compost de *γλυχός* 'dolç' i *ρίζα* 'arrel'. □ 1ª doc.: *regalicia*, 1249.

«Carga de seda --- Drap de França --- Bala de 5 i 6 draps --- Carga de *regalicia*, 1 s, 1 dr; carga de cassa